

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1CdoR/1/2026
Identifikačné číslo spisu:	2123203035
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:2123203035.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: B. L., narodený XX. A. XXXX, Z. L., narodená X. B. XXXX a G. L., narodená XX. A. XXXX, toho času bytom ako matka, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom J. Bottu 4, Trnava, deti rodičov - matka: Z. K. L., narodená X. X. XXXX, trvale bytom R. R. XX, R., otec: P. A. L., narodený X. H. XXXX, trvale bytom K. V. XX, R., zastúpený: AK PRINC & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Štefánikova 26, Trnava, o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 20P/29/2023, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 23. septembra 2025 sp. zn. 11CoP/29/2025, 11CoP/30/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zveril maloleté deti B., Z. a G. do osobnej starostlivosti matky (výrok I.) s tým, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok v bežných veciach (výrok II.), otcovi určil povinnosť s účinnosťou od 19. mája 2023 prispievať na výživu maloletého B. sumou 462 eur mesačne, maloletej Z. sumou 462 eur mesačne a maloletej G. sumou 378 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky (výrok III.). Zároveň určil nedoplatok otca na zročnom výživnom za obdobie od 19. mája 2023 do 16. septembra 2024 u maloletých B. a Z. vo výške 6.129,68 eura na každého a maloletej G. vo výške 4.429,27 eura, ktorý povolil otcovi splatiť v dvanástich pravidelných mesačných splátkach po 510,80 eura na maloletých B. a Z. a po 369,11 eura na maloletú G. popri bežnom výživnom pod hrozbou straty výhody splátok (výrok IV.). Súd tiež určil styk otca s maloletými deťmi B. a Z. na každý párny týždeň od štvrtka od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod., každý nepárny týždeň od štvrtka od 15:00 hod. do piatka do 15:00 hod. a s maloletou G. každý párny týždeň od soboty od 10:00 hod do nedele do 18:00 hod. a každý nepárny týždeň od štvrtka od 15:00 hod. do piatka do 15:00 hod. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť a

otcovi ich odovzdať v určený deň a hodinu pred miestom svojho bydliska a otec je povinný maloleté deti v určený deň a hodinu vrátiť matke pred miestom jej bydliska a zároveň obaja rodičia sú povinní v prípade, že styk sa zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred určeným začiatkom styku (výrok V.) a zrušil uznesenie Okresného súdu Trnava, č.k. 16P/46/2022-17 zo dňa 1. augusta 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, č.k. 26CoP/104/2022-265 zo dňa 31. januára 2023 (výrok VI.) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VII.). Opravným uznesením súd prvej inštancie opravil výrok V. rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 16. septembra 2024, č.k. 20P/29/2023-481 tak, že výrok V. správne znie:

Otec je oprávnený stykať sa s maloletými deťmi B. a Z. každý párny týždeň od štvrtka od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod., každý nepárny týždeň od štvrtka od 15:00 hod. do piatka do 15:00 hod. a s maloletou G. každý párny týždeň od piatka od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a každý nepárny týždeň od štvrtka od 15:00 hod. do piatka do 15:00 hod. Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok Okresného súdu Trnava, č.k. 20P/29/2023-481, zo dňa 16. septembra 2024 nezmenený.

2. Na základe odvolania otca maloletých detí Krajský súd v Trnave (ďalej aj ako „odvolací súd“) výrokom I. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., II. potvrdil, vo výroku III., IV. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo výroku V. zmenil tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletými deťmi počas bežného roka nasledovne: - s maloletým B. a maloletou Z. každý párny týždeň od štvrtka od 15.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 8.00 hod. a každý nepárny týždeň od stredy od 15.00 hod. do piatku do 15.00 hod., - s maloletou G. každý párny týždeň od piatku od 15.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 8.00 hod. a každý nepárny týždeň od stredy od 15.00 hod. do piatku do 15.00 hod. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť a v určený čas ich otcovi odovzdať v mieste svojho bydliska a po skončení styku je otec povinný deti matke vrátiť v mieste jej bydliska, okrem nepárneho pondelka o 8.00 hod. v čase vyučovania detí, kedy miestom odovzdania budú školské zariadenia, ktoré deti navštevujú. Počas sviatkov a prázdnin je otec oprávnený stykať sa s maloletými deťmi B., Z. a G. nasledovne: - počas vianočných sviatkov každý párny rok od 24. 12. od 15.00 hod. do 28. 12. do 15.00 hod. a každý nepárny rok od 23. 12. od 15.00 hod. do 24. 12. do 15.00 hod. a od 29. 12. od 15.00 hod. do 1. 1. nasledujúceho roku do 15.00 hod., - počas veľkonočných sviatkov každý párny rok od Veľkonočného piatku od 15.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 15.00 hod., - počas jarných prázdnin každý nepárny rok od piatku bezprostredne predchádzajúceho jarným prázdninám od 18.00 hod. do nasledujúcej stredy do 18.00 hod. a každý párny rok od stredy jarných prázdnin od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod., - počas letných prázdnin každý rok od 1. 7. od 10.00 hod. do 8. 7. do 18.00 hod., od 15. 7. od 10.00 hod. do 22. 7. do 18.00 hod., od 1. 8. od 10.00 hod. do 8. 8. do 18.00 hod. a od 15. 8. od 10.00 hod. do 22. 8. do 18.00 hod., - miestom preberania a odovzdávania detí je bydlisko matky. Vo výroku VI. výrokom II. napadnuté opravné uznesenie zmenil tak že návrhu nevyhovel.

2.1. Odvolací súd uviedol, že predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 20P/29/2023 je úprava rodičovských práv a povinností k maloletým deťom B., Z. a G. L., na čas do rozvodu manželstva na základe návrhu otca, ktorý žiadal upraviť styk s maloletými deťmi a následne v priebehu konania žiadal maloleté deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti a na základe návrhu matky, ktorá žiadala určiť otcovi výživné na maloleté deti.

2.2. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, o úprave styku otca s maloletými deťmi, o určení výživného otcovi i nedoplatku na zročnom výživnom.

2.3. Pokiaľ sa týka zverenia maloletých detí a zastupovania detí a spravovania ich majetku tu odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na zistenie skutočného stavu rozhodného pre posúdenie zverenia maloletých detí a takto zistený stav odvolací súd v celom rozsahu preberá. Odvolací súd sa rovnako stotožnil so závermi, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a považuje za správne jeho právne posúdenie, pričom aj odvolací súd na základe vykonaných dôkazov zhodne s prvoinštančným súdom vyhodnotil zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, ich zastupovanie a spravovanie majetku oboma rodičmi za dôvodné. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty odvolateľa nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného

súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Preskúmaním obsahu spisového materiálu sa aj v odvolacom konaní potvrdila správnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie. S poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd poukazuje na písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku a jeho odôvodnenie v tejto časti, s ktorým sa stotožňuje. Maloleté deti sa nachádzajú v starostlivosti matky, ktorá má vytvorené vhodné podmienky, je v záujme maloletých zastrešenie výchovného prostredia a to s prihliadnutím aj na závery znaleckého posudku, na súrodenecké väzby, na vplyv rozchodu rodičov na psychiku detí a tak považoval zverenie detí do starostlivosti matky za dôvodné. Vzhľadom k uvedenému preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II. podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

2.4. K úprave styku otca s maloletými deťmi odvolací súd uviedol, že tu súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci, avšak vec nesprávne právne posúdil, keď použil správnu právnu normu, avšak ju na zistený skutkový stav nesprávne aplikoval.

Dieťa má zákonom garantované právo byť vychovávané oboma rodičmi, a to aj v prípade, ak rodičia spolu nežijú. Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti má preto právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove dieťaťa, osobne sa o dieťa starať a budovať citové a rodinné väzby s ním, nakoľko stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Svoje právo vychovávať dieťa realizuje rodič, ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti, predovšetkým prostredníctvom stretnutí s dieťaťom. Z uvedeného dôvodu súd rozhodujúci vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom musí vždy dôsledne rešpektovať právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a jeho právo na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi ako je zakotvené v § 24 ods. 4 Zákona o rodine. Pri rozhodovaní súd musí dbať na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Je pritom treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu medzi rodičom a dieťaťom v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva. Zákon uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom a iba ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk autoritatívne súd. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa ako jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim; ako aj okolnosti na strane rodičov ako ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča a podobne. Prvoradý je tu predovšetkým záujem dieťaťa, ktorý pritom treba chápať čo najextenzívnejšie. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerance a harmónie, aby jeho vývoj a výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva.

Je teda nepochybne v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné väzby s odlúčeným rodičom a preto pokiaľ súd v konaní zistí, že medzi dieťaťom a takýmto rodičom sú dobré citové väzby, mal by dostatočne širokou úpravou styku vytvoriť adekvátny priestor jednak na utužovanie a prehĺbovanie ich vzťahu a súčasne i na uplatňovanie výchovného pôsobenia rodiča na svoje dieťa a prehĺbovanie pocitu jeho spolupatričnosti s dieťaťom. Kontakt rodiča s jeho maloletým dieťaťom je takým významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa, že je potrebné, aby mu ustúpili niektoré iné záujmy, prípadne oprávnenia dotknutých osôb. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie nedostatočne prihliadol na vyššie uvedené hľadiská pri určení úpravy styku otca s maloletými deťmi.

Z obsahu spisu vyplynulo, že maloleté deti majú s otcom vytvorený citový vzťah, s otcom sa od rozchodu rodičov stretávajú v rôznych časových intervaloch, otca majú radi. Otec javí o výchovu svojich detí záujem a má k nej tiež vytvorené vhodné podmienky. Rodičia majú medzi sebou konfliktný vzťah, ohľadne detí sa nedokážu konštruktívne rozprávať a dohodnúť sa, je preto potrebné nastaviť im pravidlá súdnym rozhodnutím. Odvolací súd považoval rozsah styku uvedený vo výroku súdu prvej inštancie za nedostatočný a preto tento zmenil, keď za súladný s najlepším záujmom maloletých detí, považoval rozsah uvedený vo výroku tohto rozsudku, nakoľko mal za dôvodné styk oproti poslednej úprave rozšíriť a to najmä s ohľadom na odstup času a vek detí, ktoré sú staršie a vyspelejšie a tiež skutočnosť, že v konaní neboli preukázané žiadne závažné problémy brániace rozšíreniu styku otca s deťmi. U starších detí považoval za dôvodnú úpravu v párnom týždni s prespaním 4 noci a v nepárnom s prespaním 2 noci. Počas takto upraveného styku bude mať otec priestor na to, aby mohol s deťmi

plnohodnotne tráviť voľný čas i podieľať sa na ich povinnostiach v súvislosti s vyučovacím procesom. U maloletej G. upravil odvolací súd styk mierne odlišne ako u starších detí najmä s ohľadom na jej preukázané psychické problémy(sebapoškodzovanie) a doposiaľ najviac 2 noci strávené u otca a to v párnom týždni s prespaním 3 noci a v nepárnom týždni totožne so staršími súrodencami s prespaním 2 noci. Odvolací súd mal za to, že maloletá tiež od poslednej úpravy styku vyrástla, s otcom sa stretávala, má s ním vytvorený citový vzťah, domácnosť otca pozná a preto mal za to, že prespať u otca 3 noci zvládne, navyše ak tam s ňou budú jej starší súrodenci. Keďže sa rodičia nevedia dohodnúť, tak odvolací súd považoval za vhodné upraviť styk otca v inom režime ako sa realizuje bežný styk aj počas sviatkov a prázdnin, keď styk tu upravil tak, aby deti sviatočné dni aj prázdniny trávil s oboma rodičmi približne rovnomerne.

3. Proti predmetnému rozsudku podal dovolanie otec maloletých detí a to v časti výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu (v časti zverenia maloletých detí na čas do rozvodu do osobnej starostlivosti matke). Dovolateľ sa nestotožnil s právnym posúdením veci súdmi nižšieho stupňa a aplikáciou právnych noriem na predložený návrh navrhovateľa, ktorým bolo zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti na čas do rozvodu manželstva a má za to, že súdy nesprávnym procesným postupom znemožnili strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva a došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP. Vo svojich vyjadreniach v prvom rade žiadal upraviť styk otca s maloletými až počas konania a pod vplyvom vážnych udalostí rozšíril svoj návrh na zverenie maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti, poukazoval na nevhodné správanie sa matky maloletých detí vo vzťahu k maloletým deťom opísaných vo vyjadreniach navrhovateľa, ktoré sú súčasťou spisu. Prvostupňový súd ani odvolací súd sa procesne nevysporiadali s dôkazmi predloženými navrhovateľom do konania.

3.1. Vo vyjadrení zo dňa 30. júna 2023 tiež poukazoval na to, že matka maloletých detí odmieta akúkoľvek komunikáciu s ním ohľadne starostlivosti o maloleté deti, rodičovstva. Matka bráni v styku, odmieta komunikáciu o dôležitých otázkach (škola, krúžky, zdravie a podobne), izoluje vždy jedno dieťa na určitý čas od druhého rodiča (ale ostatné deti ťažko znášajú napätú situáciu vyvolanú matkou pri odovzdávaní maloletých detí do starostlivosti otca) a neplní si povinnosti vyplývajúce z prípravy na styk s druhým rodičom. Dovolateľ predložil kolíznemu opatrovníkovi množstvo podnetov na vzniknuté situácie so žiadosťou o riešenie, snažil sa komunikovať a dohodnúť, zostal nevypočutý. Kolízny opatrovník nepreveroval situáciu, nerobil pohovor s rodičmi a dieťaťom, samotné blokovanie spolupráce zo strany matky opakovane prehliadal. V spise sa nenachádza správa z činnosti kolízneho opatrovníka s rodičmi, ktorý by vec riešil s ohľadom na záujem maloletých detí.

3.2. Posledné spoločné sedenie na referáte psychologicko-poradenských služieb ÚPSVaR Trnava bolo dňa 23. marca 2023, otec tieto absolvuje od septembra 2022, žiaľ, matka nie. Poukazuje v ďalšom na vyjadrenia zo dňa 30. októbra 2023 s označením dôkazov, oznámenie otca o nezrealizovanom styku s maloletou G., či opísaných obštrukciách matky pri realizácii styku maloletých detí s ním v období od augusta 2022 do januára 2023. Súdy nižšieho stupňa sa nevysporiadali s predloženými dôkazmi s ohľadom na záver súdu zveriť maloleté deti do starostlivosti jedného z rodičov, či tvrdením navrhovateľa o úmyselnom vytváraní negatívneho obrazu o druhom rodičovi - otcovi pred maloletými deťmi, čo bolo v roku 2023 zachytené v audionahrávke z odovzdávania maloletých detí otcovi, doložené do súdneho spisu 05. júla 2023, v ktorom sa matka ponížujúco a hanlivo vyjadrovala pred maloletými deťmi na adresu otca. Predmetná nahrávka bola podaná na okresný súd dňa 31. októbra 2023 a aj iné nahrávky, ktoré zachytili negatívne správanie sa matky doložil do súdneho spisu, avšak súdy nižšieho stupňa sa s takýmto dôkazom nevysporiadali ani neuviedli ako takýto dôkaz hodnotia. Dokonca tieto nie sú súčasťou elektronického spisu a ani audionahrávky, pričom nie je zrejmé ako sú predložené nahrávky súdnym administrátorom uschované, nakoľko nie sú súčasťou ani spisu v listinných podobách. Na základe uvedeného sa otec domnieva, že pri rozhodovaní o otázke zverenia do starostlivosti súdy nižšieho stupňa nezobrali do úvahy všetky relevantné dôkazy majúce vplyv na objektívne posúdenie veci. Bolo teda otázne či súdny aparát pri rozhodovaní mal k dispozícii navrhovateľom doložené zvukové záznamy a či nejde o zámerné znevýhodnenie dovolateľa v otázke preukázania negatívneho správania sa druhého rodiča v nadväznosti na aplikáciu § 25 ods. 4 zákona o rodine.

3.3. Dovolateľ už niekoľkokrát poukazoval na to, že matka bráni v realizácii styku a robí obštrukcie s realizáciou styku v období od 02/2023 do dňa 05/2024. Rovnako sa navrhovateľ pokúšal mimosúdne

dohodnúť na tom, aby mohol mať deti cez letné prázdniny v roku 2024 čo bolo neúspešné. Navrhovateľ je toho názoru, že súdy nižšieho stupňa sa nevysporiadali s otázkou negatívneho správania sa matky a jej obštrukcií pri realizácii styku a ani dopadu na zdravý vývoj maloletých detí.

3.4. Dovolateľ súdom nižšieho stupňa predložil okrem nahrávok aj citácie a prepis vyjadrení maloletých detí ohľadne napätej situácie, či obštrukcií pri realizácii styku ako i mailovú komunikáciu, či sms komunikáciu, z čoho vyplývalo negatívne správanie matky a jej snaha o obštrukcie ohľadne styku. Súdy nezistovali, či agresivita matky zaznamenaná v nahrávkach, emočný nátlak a obštrukcie vyvíjané matkou, či už na deti alebo na druhého rodiča pri ich odovzdávaní do starostlivosti druhého rodiča ohrozujú maloleté deti a aký dopad to má na celkový záujem maloletých detí, ich práva.

3.5. Súdy sa teda nevysporiadali s jeho návrhom na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca na čas do rozvodu. Nevysporiadali sa s navrhovanými dôkazmi a celkovo je tak napadnuté rozhodnutie v tejto časti nepreskúmateľné.

3.6. Na margo celého uviedol, že od samého začiatku prejavil záujem sa taktiež osobne starať o maloleté deti. Podotkol, že matka sa opakovane dlhodobo a systematicky správa ako rodič, ktorý nerešpektuje práva druhého rodiča a ignoruje akúkoľvek rodičovskú spoluprácu s nezávislým odborníkom. Poukázal aj na to, že pokiaľ súd nevyhoví niektorému návrhu na vykonanie dokazovania, je potrebné, aby to vo svojom rozhodnutí zdôvodnil. V rozhodnutí súdu prvej inštancie nenachádza odôvodnenie ako sa súd vysporiadal s návrhom a dôkazmi navrhovanými a predloženými navrhovateľom v konaní pred súdom prvej inštancie.

3.7. Odôvodnenie prvostupňového súdu, že obaja rodičia sú schopní zabezpečovať výchovu a starostlivosť o maloleté deti a neviduje dvojkoľajnosť vo výchove, nie je logicky očakávané s rozhodnutím prvostupňového súdu o tom, že maloleté deti sú na čas do rozvodu zverené len do osobnej starostlivosti matky. Súd mal z vlastnej činnosti vedomosť o tom, že otec podal návrh na výkon rozhodnutia vedeného Okresným súdom v Trnave pod sp. zn. 13Em/2/2023 pre obštrukčné správanie matky pri realizácii minimálneho styku maloletých detí s druhým rodičom.

3.8. Odvolací súd v bode 7. rozhodnutia bez bližšieho skúmania, úvahy a hodnotenia len prevzal stanovisko súdu prvej inštancie napriek tomu, že v odvolaní zo dňa 23. októbra 2024 dovolateľ na strane 7 podaného odvolania poukazoval, namietal skutočnosť, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. nie je riadne odôvodnené s ohľadom na predložené dôkazy v spise a vyjadrenia účastníkov konania.

3.9. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby bol rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie.

4. K dovolaniu podal písomné vyjadrenie kolízny opatrovník, v ktorom uviedol, že rozhodnutie o prípustnosti dovolania, ako aj o dovolaní ako mimoriadnom opravnom prostriedku plne ponecháva na zvážení súdu.

4.1. Matka sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

5. V danom prípade je dovolanie podané vo veci starostlivosti súdu o maloletých. Konanie v tejto veci je od 1. júla 2016 upravené v CMP. Podľa § 2 ods. 1 CSP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže ustanovenia § 76 a § 77 CMP neustanovujú inak, dovolací súd na konanie o dovolaní navrhovateľky aplikoval ustanovenia CSP.

5.1. Najvyšší súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník, v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

5.2. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

5.3. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných

prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

5.4. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Ak teda zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

5.5. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

5.6. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

5.7. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

5.8. Dovolateľ vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namieta najmä deficit v dokazovaní a v ich súvislostiach namieta aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia.

5.9. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

6. Otec v dovolaní poukazoval na ním vnímané rôzne deficit v dokazovaní. V prvom rade dovolací súd uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP. Dovoláním sa preto vo všeobecnosti nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

6.1. Zdržanlivosť najvyššieho súdu k preskúmvaniu hodnotenia dôkazov však v poslednom čase naráža

na recentnú judikatúru ústavného súdu (sp. zn. III. ÚS 104/2022), v zmysle ktorej preskúmanie logickej, funkčnej a teleologickej konzistentnosti hodnotenia dôkazov je súčasťou posudzovania práva na spravodlivý proces, a teda preskúmanie hodnotenia vykonaných dôkazov je preskúmanie procesného postupu súdu.

6.2. Zásada viazanosti zisteným skutkovým stavom neznamená, že najvyšší súd je viazaný takou interpretáciou dôkazu, ktorá v sebe obsahuje ničím nepodloženú účelovo vytvorenú domnienku, ktorej jediným cieľom je vylúčiť danosť nároku. Rovnako túto zásadu nemožno interpretovať ako nemožnosť najvyššieho súdu reagovať na zjavný, ničím neodôvodnený, a preto arbitrárny skutkový omyl. Preto najvyšší súd má právo skúmať, či hodnotenie dôkazov nie je natoľko mimo prípustného a logického rámca hodnotenia dôkazov a teda, či nedošlo týmto procesným postupom súdu k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru (pozri III. ÚS 104/2022, bod 18. a 19.).

6.3. Dovolací súd dodáva, že zásada voľného hodnotenia dôkazov zakotvená v čl. 15 Základných princípov CSP a v § 191 CSP vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 ústavy) a znamená, že záver, ktorý sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Hodnotenie dôkazov úvahou súdu však neznamená ľubovôľu, lebo hodnotiaca úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a vykazovať funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania.

6.4. Právo na spravodlivý proces je preto naplnené aj tým, že súdy po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo, že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/2004).

6.5. Summa summarum nedá sa vylúčiť, že k porušeniu tohto práva dôjde aj tým, že zistenie skutkového stavu je prima facie natoľko chybné (svojvoľné), že by k nemu súd pri rešpektovaní základných zásad hodnotenia vykonaných dôkazov nemohol nikdy dospieť - ide o extrémny rozpor medzi vykonanými dôkazmi a z nich urobenými skutkovými zisteniami (porov. I. ÚS 6/2018), alebo tým, že prijaté právne závery sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, resp. že z nich v žiadnej možnej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplývajú (porov. I. ÚS 243/2007).

6.6. Otázka, či súd pri zisťovaní skutkového stavu rešpektoval ústavno-procesné zásady (ako napr. zákaz tzv. deformácie dôkazu, či opomenutého dôkazu, zásadu rovnosti zbraní, priamosti, voľného hodnotenia dôkazov) je preto otázkou procesnoprávnou, ktorá ako taká môže byť dovolaciemu súdu predložená v dovolaní ako prípustný dovolací dôvod podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Zásadám spravodlivého procesu zodpovedá tiež požiadavka, aby súdom urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené.

6.7. So zreteľom na vyššie uvedené, vec prejednávajúci senát pristúpil k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces, kedy podstatou dovolacieho prieskumu nebolo prehodnocovanie skutkového stavu, ale kontrola postupu odvolacieho súdu pri procese jeho zisťovania a vyhodnocovania.

6.8. Dovolateľ v podstatnom namietal, že súdy v procese dokazovania nevyhodnotili nevhodné správanie sa matky maloletých detí vo vzťahu k maloletým deťom (úmyselné vytváranie negatívneho obrazu o druhom rodičovi) a to tým, že sa nevysporiadali a nevyhodnotili predložené dôkazy - audionahrávky doložené do spisu dňa 31. 10. 2023, ktoré ani nie sú súčasťou elektronického spisu, rovnako sa súdy nevysporiadali s predloženou emailovou a sms komunikáciou ohľadom obštrukčného správania sa matky ohľadne styku s deťmi. Taktiež namietal, že v rozhodnutí súdu prvej inštancie chýba odôvodnenie, ako sa súd prvej inštancie vypořiadal s návrhom a dôkazmi predloženými dovolateľom v konaní pred súdom prvej inštancie.

6.9. Keďže odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v napadnutej časti výroku I. a II. postupom podľa § 387 ods. 2 CSP (pozri bod 9. napadnutého rozsudku), rozsudok odvolacieho súdu tvorí s potvrdeným rozsudkom súdu prvej inštancie jeden vecný celok. Dovolací súd v súvislosti s dovolateľom namietanou ignoranciou ním predložených dôkazov poukazuje na bod 6. rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorého vyplynulo, že dňa 31. 10. 2023 bola zo strany otca súdu doručená audionahrávka, ďalej z bodu 13. tiež vyplýva, že tomuto súdu dňa 25. marca 2024 otec doručil sms komunikáciu rodičov, mailovú komunikáciu s procesným opatrovníkom. V bode 26. rozsudku súdu

prvej inštalácie súd zhrnul z ktorých dôkazov vychádzal, medzi inými aj s predložených nahrávok a oboznámením ostatných listinných dôkazov obsiahnutých v spise a podrobne rozviedol v nasledujúcich bodoch 26. a nasl. skutkový stav vo veci. Z bodov 42. a 43. rozsudku vyplýva: „K zvereniu maloletých do osobnej starostlivosti matky vo výroku I. rozsudku súd uvádza, že svoje rozhodnutie opiera najmä, nie však výlučne, o Znalecký posudok č. 74/2024 (ďalej len „znalecký posudok“, „ZP“) vypracovaný v konaní sp. zn. 30P/36/2022 (ďalej len „konanie o rozvod manželstva a úpp“). Znalec v znaleckom posudku konštatuje, že deti nemajú výhrady k osobnej starostlivosti matky (č. l. 73 ZP). Súd má za to, že maloleté deti za čas trvania neodkladných opatrení si našli spôsob, ako sa so situáciou v rodine pomaly vyrovnávajú, ako zvládať školské a mimoškolské aktivity tak, aby bola zachovaná aj úprava styku s otcom. Navyše, v znaleckom posudku znalec konštatuje, že obaja rodičia sú schopní zabezpečovať výchovu a starostlivosť o maloleté deti, neviduje dvojkoľajnosť vo výchove. Preto súd považoval za vhodné, aby boli maloleté deti zverené matke do osobnej starostlivosti a bola zachovaná doterajšia kontinuita. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že ak v dobe, keď sa situácia ustáli v zmysle rozvodu rodičov (čo je možné už aj od tohto rozhodnutia), keď sa maloleté deti vyrovnávajú, resp. príjmu rozchodu rodičov, je možné očakávať, že táto ich osobná skúsenosť prinesie nové pohľady k zvereniu a určeniu styku (č. l. 78 ZP). Z podaní otca, ako aj z vyjadrení matky vyplýva, že deti si zvykali na túto novú situáciu a nastavenie v rodine ťažšie, rodičia evidovali veľmi zlú situáciu s odovzdávaním a preberaním maloletých detí, snažili sa hľadať spôsoby ako si odovzdať deti čo najšetrnejšie. Súd preto ponechal deti v starostlivosti matky, nakoľko aj matka po odsťahovaní má vytvorené podmienky pre zdravý vývoj a výchovu maloletých detí (č.l. 370) a o deti sa riadne stará. Navyše, zo strany otca je badať pokus o emočné ovplyvňovanie maloletých detí v prospech otca. Súd v správaní otca (smutný pohľad, smutná reč, povzdychy a pod.) vidí presúvanie zodpovednosti za stav v rodine (rozvrátené manželstvo, obmedzený styk detí s ich otcom, celková nepohoda detí) na matku. Pochopenie a vnímanie dospelého a pochopenie a vnímanie a najmä vyhodnocovanie informácií detí je veľmi odlišné. Deti si môžu takéto (na pohľad) smutné konštatovanie (č.l. 77 ZP), alebo povzdychnutie otca pociťovať trýznivo, vyhodnotiť súčasný stav ako chybu matky a následne sa aj tak správať. Zo znaleckého dokazovania súdu vyplýva, že otec snaží sa javiť v sociálne žiaducom svetle, udržiavať o sebe skôr priaznivé sudy, pričom nedostatočne kriticky nazerá na svoje správanie. Celkovo sa vo vzťahoch nerád podriaďuje, môže mať častejšie problémy prijať názor druhých, či ustúpiť zo svojich pozícií (č.l. 75, 76 ZP). Zo znaleckého posudku S.. T. C. vyplynulo, že otec navonok javí záujem o iných s prejavmi trpkého súhlasu s ich právami, no na druhej strane so snahami jednostranne ovplyvňovať a manipulovať... chýba u neho stred medzi polaritami. Svoju agresívnu energiu nemá pod kontrolou, hoci sa o to snaží. Výsledkom je emočná nestabilita, nezdržanlivosť, pri stupňovaných konfliktoch, labilita vo vzťahu k vlastnej agresivitě. Uvedené súd vyhodnotil ako nie celkom vhodné nástroje správania sa, najmä voči maloletým deťom (najmä manipulácia, ovplyvňovanie, presviedčanie). Argumentovanie zo strany navrhovateľa - otca, že to nie je patologické, alebo že otec je ako manažér a muž pribojný, nijako nevyvracia fakt, že disponuje takouto vnútornou výbavou a aj ju využíva. Je možné hovoriť aj o tom, že otec využíva svoj smútok a svoje rozporenie na emočné ovplyvňovanie detí. Zároveň neuniklo pozornosti súdu, že otec, ak bol vyzvaný rozprávať o svojej situácii, začal rozprávať ľútostivým hlasom (ako aj znalec uvádza - so slzami v očiach č.l. 31 ZP), avšak akonáhle rozprával o pochybeniach matky, hlas mal pevný, sebavedomý, svoj postoj rozhodný. Súd preto neuveril tvrdeniam otca, že deťmi nemanipuluje vo svoj prospech. Na druhej strane je možné hovoriť, že matka ak opisuje skutočnosti, opisuje ich vierohodnejšie, aj keď tiež v rámci svojho prežívania a nahliadania na tú-ktorú situáciu (napr. situácia na vyšetrení S.. A. - výpovede na pojednávaní dňa 16.09.2024). K tvrdeniam zo strany navrhovateľa - otca, ktoré uvádzajú, že matka nie je schopná komunikácie napr. o letných prázdninách, resp. o inom rozšírení styku, alebo o nahradení styku súd uvádza, že konanie matky hodnotí ako nie vhodné. Matka síce uvádza, že sa chce riadiť len rozhodnutiami súdov a názormi znalca, avšak pre maloleté deti je, podľa názoru súdu, dobré, ak sa rodičia vedú dohodnúť, bez úskokov, bez vyjednávania (systémom niečo za niečo), flexibilne k potrebám maloletých detí. Súd pre oboch rodičov uvádza, že je vhodné byť prispôsobivý a ohľaduplný k postojom a potrebám maloletých detí. Súd si dovoľí citovať z uznesenia Krajského súdu v Trnave č.k. 26CoP/104/2022-265 zo dňa 31.01.2023, pričom sa súd s týmto plne stotožňuje: „Odvolací súd považuje záverom za nutné dať obom rodičom do pozornosti to, že pri výkone rodičovských práv a povinností je potrebné primárne dbať na uspokojovanie citových potrieb maloletých detí. Akékoľvek konfrontačné správanie rodičov, rovnako príbuzných či priateľov nie je na

prospech maloletých detí, a preto súd dôrazne žiada všetky osoby, ktoré majú vplyv na výchovu a starostlivosť o maloletých, no predovšetkým rodičov maloletých detí, aby nadradili záujmy a prospech svojich maloletých detí nad vlastné záujmy a negatívne postoje voči druhému rodičovi. V zmysle ustálených záverov viacerých psychológov odvolací súd zdôrazňuje, že čím hlbší a dlhší je konflikt medzi rodičmi, tým ťažšie situácia vplýva na deti. Rodičia maloletých detí ako dostatočne psychicky zrelí a emočne inteligentní ľudia by si mali uvedomiť vplyv konfliktov na zdravý vývin ich maloletých detí. Súd, samozrejme v záujme maloletých detí, preskúmaval aj možnosť zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti. Súd však zistil, že nariadenie striedavej osobnej starostlivosti, by v čase rozhodovania súdu nebolo v záujme maloletých detí (rozdelenie maloletých detí na dlhší časový úsek, nakoľko maloletú G. nie je možné zveriť ešte do striedavej osobnej starostlivosti), nakoľko rodičia medzi sebou nevedia konštruktívne komunikovať, vzájomne si nedôverujú. Ani zo znaleckého dokazovania nie je tento model zatiaľ odporúčaný, nakoľko deti sa ešte úplne nezžili so situáciou v rodine. Najmä staršie deti markantne prežívajú rozpad rodiny a rozchod rodičov. V konečnom dôsledku, zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti už ani nebolo rodičmi navrhované“. 43. V čase rozhodovania súdu, súd konštatuje, že v aktuálnom nastavení rodičov nie je možné od rodičov očakávať konštruktívny spôsob fungovania a riešenia každodenných okolností súvisiacich s maloletými deťmi, musia mať stanovené mantinely, ktorými sa budú riadiť a postupne ich budú viesť prispôbovať potrebám detí. K tomu slúžia rodičom ich schopnosti a kompetencie. Súd vedený vyššie uvádzanými úvahami dospel k záveru, že v záujme maloletých detí bude zveriť ich do osobnej starostlivosti matky.“

7. V daných bodoch odôvodnenia súd prvej inštancie zhrnul vykonané dokazovanie a uviedol, z ktorých dôkazov pri svojom rozhodovaní o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matke vychádzal a taktiež v bodoch 50. a 51. uviedol: „K predloženým čestným vyhláseniam predloženými rodičmi súd uvádza, že tieto nevzal do úvahy, nakoľko ich považuje za účelové a tendenčné s cieľom vykresliť toho-ktorého rodiča v dobrom a prijateľnom svetle pred súdom. Na takéto vyjadrenia priateľov a známych je potrebné prihliadať vždy triezvo s vedomím, že sa jedná o ľudí, ktoré s tým-ktorým rodičom nežijú v jednej domácnosti, neriešia existenčné a rodinné záležitosti tak, ako to riešia manželia a partneri medzi sebou. 51. Súd tak isto veľmi opatrne pristupoval aj k nahrávkam otca, aj keď tieto vzal na vedomie. Zo spisu a zo znaleckého posudku však vyplýva, že u detí je prítomný konflikt lojality voči rodičom. Ako už súd uvádzal vyššie, je na rodičovskej zodpovednosti, aby uistili potreby maloletých detí (aj otázku byť dlhší čas s druhým rodičom), aby vedeli flexibilne reagovať. Súd nemôže rozhodnúť spôsobom, aby pokryl všetky situácie v živote tak, aby bolo rodičovstvo a výkon rodičovských práv a povinností ingerenciou „zvonka“ zhojené.“

7.1. V bode 9. napadnutého rozsudku odvolací súd uviedol: „Pokiaľ sa týka zverenia maloletých detí a zastupovania detí a spravovania ich majetku tu odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na zistenie skutočného stavu rozhodného pre posúdenie zverenia maloletých detí a takto zistený stav odvolací súd v celom rozsahu preberá. Odvolací súd sa rovnako stotožnil so závermi, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a považuje za správne jeho právne posúdenie, pričom aj odvolací súd na základe vykonaných dôkazov zhodne s prvoinštančným súdom vyhodnotil zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, ich zastupovanie a spravovanie majetku oboma rodičmi za dôvodné. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty odvolateľa nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Preskúmaním obsahu spisového materiálu sa aj v odvolacom konaní potvrdila správnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie. S poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd poukazuje na písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku a jeho odôvodnenie v tejto časti, s ktorým sa stotožňuje. Maloleté deti sa nachádzajú v starostlivosti matky, ktorá má vytvorené vhodné podmienky, je v záujme maloletých zastabilizovanie výchovného prostredia a to s prihliadnutím aj na závery znaleckého posudku, na súrodenecké väzby, na vplyv rozchodu rodičov na psychiku detí a tak považoval zverenie detí do starostlivosti matky za dôvodné. Vzhľadom k uvedenému preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II. podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.“

7.2. Z podaného odvolania otca proti rozsudku súdu prvej inštancie zároveň dovolací súd zistil, že tento v bode 2. na str. 7, ktoré sa venuje odvolacím námietkam, čo do zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matke, a ani inde v odvolaní sa nenachádza námietka nevyhodnotenia predloženej emailovej

a sms komunikácie zo strany otca. V texte odvolania na str. 6 sa nachádza námietka ohľadne zvukových nahrávok, ktoré podľa názoru otca súd nesprávne vyhodnotil.

7.3. Na základe vyššie uvedeného je možné konštatovať, že súdy nižšej inštancie vykonané dôkazy vyhodnotili vo vzájomnej súvislosti, dôkazy predložené otcom neignorovali, ale tieto vyhodnocovali vo vzájomných súvislostiach aj v spojení s predloženým znaleckým posudkom, čo badať z podrobného odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie v namietanej časti zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matke tak ako je to vyššie uvedené. Prevažujúca väčšina námietok otca (dovolateľa) má skôr povahu nespokojnosti s výsledkom hodnotenia dôkazov, než namietania deficitov v dokazovaní, keďže výsledok hodnotenia dôkazov nebol v súlade s otcovými (dovolateľovými) očakávaniami. Sumarizujúc vyššie uvedené dovolací súd v okolnostiach preskúmanej veci nezistil ústavnoprávne deficit v rámci zisťovania skutkového stavu veci, súdy nižších inštancií postupovali v súlade so základnými princípmi civilného sporového konania, najmä zásadou voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 CSP) a princípmi všeobecnej spravodlivosti. Zároveň pri zisťovaní skutkového stavu rešpektovali ústavno-procesné zásady (ako sú zákaz tzv. deformácie dôkazu, či opomenutého dôkazu, zásadu rovnosti zbraní, priamosti, voľného hodnotenia dôkazov), napadnuté rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie obsahujú riadne odôvodnenie myšlienkového procesu hodnotenia dôkazov, zo záverov oboch súdov nižších inštancií dovolací súd nezistil porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a prijaté skutkové závery nevykazujú známky svojvoľnosti, nelogických úsudkov či zrejme omylu. Rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 393 CSP, je z neho zrejme ako a z akých dôvodov dovolací súd rozhodol. Námietky otca v tomto smere preto dovolací súd považoval z hľadiska prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP za neopodstatnené.

7.4. Na margo námietky otca týkajúcej sa nevyhodnotenia predloženej emailovej komunikácie a sms komunikácie, že takouto argumentáciou sa dovolací súd ani nezaoberal, keďže otec túto argumentáciu prezentoval prvý raz až v dovolaní. Z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy dovolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych opravných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, teda vecne (argumentačne), čo znamená, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietal už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom v jeho neprospech (R 73/2019).

7.5. Ak teda dovolateľ uplatnené námietky v dovolaní neuplatnil v odvolacom konaní, nemôže ich posudzovať dovolací súd pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario). V podstate obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (II. ÚS 70/2017). Námietky dovolateľa súvisiace s nesprávnym právnym posúdením veci nepredstavujú vady v konaní a v postupe súdov v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP, o ktorý dovolací dôvod dovolateľ oprel svoje dovolanie.

7.6. Dovolací súd na tomto mieste zároveň poznamenáva, že pri každej zmene pomerov má otec právo podať na príslušný súd návrh na zmenu rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností, resp. dohody o výkone rodičovských práv a povinností (§ 26 Zákona o rodine). Otázka obštrukčného správania sa matky pri realizácii styku s maloletými deťmi je skôr otázkou riešenia v rámci realizácie prípadného výkonu rozhodnutia.

7.7. Na základe uvedeného možno konštatovať, že dovolací súd pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z (rozhodných) namietaných skutočností v dovolaní, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejme, z akých dôvodov dovolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že otec sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a

že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

8. Z vyššie uvádzaných dôvodov dovolateľ neopodstatnene namietal vadu podľa § 420 písm. f) CSP, preto dovolací súd dovolanie odmietol postupom podľa § 447 písm. c) ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

9. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 451 ods. 3 CSP, podľa ktorého rozhodnutie o trovách dovolacieho konania nemusí byť v takomto prípade odôvodnené.

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.